

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 6 листопада 2014 року № 45 (572)

КОНГРЕС ВІТАЄ ПЕРЕМОЖЦІВ!



Дрогобиччина проголосувала за Богдана Матківського

Центральна виборча комісія опрацювала 100 відсотків протоколів по 121 Дрогобицькому мажоритарному виборчому округу. Народним депутатом України від Дрогобиччини став Богдан Матківський, самовисуванець, який набрав 26 904 голосів виборців (23.61 відсотка).

Конгрес Українських Націоналістів вітає з перемогою на позачергових парламентських виборах Матківського Богдана, кандидатуру в народні депутати якого одностайно підтримали 13 вересня на XV з'їзді. Нагадаємо також, що Голова Львівської ОО Конгресу Тарас Гентош зняв свою кандидатуру на користь цього молодого перпективного політика.

Зазначимо, що цей молодий політик має свою чітку програму, а впродовж останніх семи років працював над потужним проектом соціально-економічного розвитку «ПРОГРАМА-ЗЕТ», що не має аналогів в світі. Мета та місія проекту – радикальне оздоровлення економіки та новітній підхід до побудови соціальних відносин у суспільстві.

Бажаємо Богдану державної мудрості, терпіння і благословення Божого у подальшому служінні на благо України!

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів



Конгрес вітає побратима Андрія Лопушанського з перемогою на парламентських виборах

Центральна виборча комісія опрацювала 100 відсотків протоколів по 125 мажоритарному виборчому округу Львівщини. Переконливу перемогу на цьому окрузі отримав Андрій Лопушанський, самовисуванець, який набрав 36 057 голосів виборців (32,05 відсотка).

Конгрес вітає побратима та багаторічного соратника, Андрія Лопушанського із обранням у народні депутати до Верховної Ради України та вітає Львівщину з обранням достойного представника у найвищий законотворчий орган держави. Дякуємо виборцям, які відгукнулись на заклик Конгресу і підтримали нашого друга, кандидата в народні депутати Андрія Лопушанського, що балотувався на окрузі №125, Львівської обл., шляхом самовисування.

Андрій Лопушанський є членом Конгресу Українських Націоналістів з 2000 року. За всі роки нашої плідної співпраці побратим Андрій зарекомендував себе як справжній патріот, український націоналіст, людина, якій дійсно болить доля, майбутнє України.

Усі ми знаємо про ті добрі справи, що робить Андрій. Завдяки його старанням вже не один місяць поспіль групи волонтерів забезпечують наших вояків усім необхідним у зоні АТО.

Саме Лопушанський, як ніхто інший з наявних кандидатів, знає проблеми простих людей та шляхи їх вирішення, саме він чи не найбільше зробив для Львівщини серед них і навіть діючих нардепів за останні роки.

В час, коли Україна перебуває у небезпеці, коли агресор хоче вкрасти нашу державність та сплюндрувати велич, народний депутат повинен відповідати виключно перед громадою та працювати в інтересах громади. Саме таким народним депутатом ми бачимо Андрія Лопушанського, людину слова і конкретних справ, справжнього патріота України, якому не байдуже наше сьогодення та завтрашній день.

Слава Україні! Героям слава!

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу
Українських Націоналістів

ПОЛІТИКА

РНБО ПРОПОНУЄ СКАСУВАТИ НІКЧЕМНИЙ ЗАКОН

Україна може запровадити більш жорсткий економічний режим у Донецькій та Луганській областях через проведення там псевдовиборів. Про це заявив президент Петро Порошенко під час засідання РНБО. Він також виніс на розгляд питання щодо скасування закону про особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донбасу. Тим часом експерти кажуть, що першочерговим завданням для України нині є ізоляція районів, контрольованих бойовиками, які нібито мають намір провести ще й референдум про відокремлення від України.

Президент України Петро Порошенко запропонував Раді національної безпеки та оборони і Верховній Раді скасувати закон «Про особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей». За словами Порошенка, ключовим елементом цього закону було проведення місцевих виборів і передача частини владних повноважень органам місцевого самоврядування. Натомість, наголосив глава держави, наслідком псевдовиборів, організованих бойовиками другого листопада на контрольованих ними територіях, стали різке зростання загрози для нормального існування жителів Луганської та Донецької областей, розбій, мародерство, хаос та бандитизм.

Водночас Президент зауважив, що норми, описані в законі про особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донбасу, зокрема, щодо проведення виборів, можуть бути відновлені за певних умов.

«Ми будемо готові прийняти новий закон в умовах, коли побачимо: перше – стійке припинення вогню, друге – відведення військ від лінії зіткнення, третє – чітку демаркацію лінії зіткнення, яка зафіксована 5 вересня 2014 року в Мінському протоколі, де українські військові зможуть зайняти лінію вздовж річки Кальміус від Оленівки до Старобешевого, відсунути на декілька кілометрів від Маріуполя», – сказав Порошенко.

За матеріалами ЗМІ

НА ПУЛЬСІ

УКРАЇНСЬКА ВЛАДА МАЄ ПОЯСНИТИ, ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ НА ДОНБАСІ

Екс-голова СБУ Євген Марчук вважає, що українська влада має прокоментувати оприлюднену інформацію про те, що війська РФ і бойовики сформували чотири ударні угруповання чисельністю до 30 тисяч осіб.

Про це Марчук написав на своїй сторінці у Фейсбук.

«Думаю, не тільки військові розуміють підтекст останньої інформації. Але оскільки від влади поки немає жодних пояснень або хоча б коментарів, багато людей, особливо не військових і не політиків, самі намагаються зрозуміти, що ж означають викладені в інформації факти. І взагалі, зрозуміти, що відбувається в останні дні на Донбасі і навколо Донбасу. Невже нічого особливого не відбувається, невже це проста рутина? Так і напрошується нехороше запитання до цієї інформації», – написав Марчук.

Справді, невже інформація про кількість бойовиків і військ РФ – це військовий результат Мінських домовленостей?

«Політичний результат ми дізналися в неділю. Було б непогано, якби ще з'явилася інформація по всіх інженерних спорудах бойовиків, особливо тих, що з'явилися після цих Мінських домовленостей. Про всі системи і точки їх ППО. Про динаміку радіоефіру в їх зоні, особливо в кодованим форматі і т.д. і т.п. Про нові дуже ефективні технології мотивації бойовиків та їхніх сімей, створених за допомогою Росії», – наголошує Марчук.



Екс-глава СБУ переконаний, що українська влада має відповісти на ще низку запитань.

«Як тепер можна назвати військовою мовою цей регіон у результаті його еволюції після Мінських домовленостей? Що тепер означають ті, вже регулярні, після Мінських домовленостей заходи, які сором'язливо називають гумконвоями Росії в цей український регіон? Природно, виникають і багато інших питань спеціального характеру. Але зараз потрібен хоч якийсь коментар і чесні оцінки подій з боку влади. Люди почали вже робити це без влади. Це погано», – зазначив Марчук.



ЗАМІТКИ ВОЛОНТЕРА

УКРАДЕНЕ ЩАСТЯ



Хтось фломастером біля назви Щастя, на в'їзді у місто, дрібнесенько написав «украдене». Зрозуміло, одразу виникає аналогія із назвою програмного шкільного твору Івана Франка. Є над чим замислитися. Дуже умовно, але можна порівняти любовний трикутник Микола-Анна-Жандарм із тріадою Київ-Лугандонія-Кремль. Нагадаю фінал: Микола, законний чоловік Анни, вбиває Жандарма. Той перед смертю просить в Миколи і Анни вибачення за те, що вторгся в їхню сім'ю і приніс їм спокуси, моральні приниження і багато страждань.

Трохи не в тему, але нагадаю ще актуальні прислів'я Номиса про москалів. А це – квінтесенція історичних контактів нашого народу із «братками»:

«Від чорта одхрестишся, а від москаля не одмолишся», «Москаль-казенна вещь», «Іде москаля – як трави», «Москалики, соколики, поз'їдали ви наші волики, а як вернетесь здорові, то поїсте і корови», «Москалеві годи як трясці, а він все бісом дивиться», «Москаль з бісом порадились та й на лихо понадились», «Тату, лізе чорт у хату! – Дарма, аби не москаль», «Хто йде? Чорт! Добре, доню, Аби не москаль», «Вижу, що чорт москаля ніс у хижу», «Мабуть, москаль тоді красти перестане, коли чорт молиться Богу стане», «Коли чорт та москаль що вкрали, то поминай, як звали», «На вовка помовка, а москаль кобилу вкрав», «Ти, москалю, і добрий чоловік, та шинеля твоя – злодій», «Москаль викрутнями перебувається (тим же він скрізь погано лається), Коли москаль каже сухо, то піднімайся по ухо». «Не вір, як скаже, що сухо, – то певно буде по вухо». «Варив чорт з москалем пиво, та й солоду відрікся», «Казав москаль право, та збрехав браво», «Собака брехне – москаль віри пойме», «Щоб ти зозулі не чув (каже баба) Мені і удод закує, – одрікає москаль», «А багато було людей в церкві? – Людей, мамо, не було нікогісінько, тільки самі за себе москалі», «Хоч убий москаля, то він зуби вискаля», «На грош амуниції, на десять амбіції», «За москалем панство: коло ноги ременяки – і все господарство», «Москаль як ворона, та хитріший чорта», «Москаль ликом чваниться й кожному під ніс з ним пхається», «Москва на злиднях збудована та й злиднями годована», «Згинь, московська напасть», «Бов, бов по московські брехні!», «Не приходиться москаля дядьком звати, а все „дядюшка"», «Невже б то москаль то дороги не знав? – Ума питає», «Московський час, як і жидівський – не перечекаєш…», «Хто взяв московську сумку, той за чортову думку».

Дитячі лякалки: Москаль з'їсть, Оддам коробейникові, москалеві, щетинникові. Тікай, москаль вуха відріже, Москаль в торбу візьме. (М Номис. Українські приказки, прислів'я і таке інше. Збірники О.В.Марковича і других. 1864)

Ольга РІЗНИЧЕНКО

ДОНБАС: ГАРЯЧА ТОЧКА

«МАЙЖЕ МАТЕМАТИЧНА ДІЯ: «ПИШЕМО «АТО», РОЗУМІЄМО — «ВІЙНА»

Таку «формулу» виводили всі, з ким ми зустрічалися в гарячих точках Донбасу. Військові, добровольці, місцеві мешканці вимовляють слово «війна» у його найпрямішому значенні, без жодних пом'якшувальних реверансів. Вони можуть називати різні причини війни: в багатьох місцевих погляди специфічні, але суть залишається суттю – затяжний гуркіт гармат вибивається з рамок локальної операції. Спалені артилерійським вогнем будинки, знищена інфраструктура, заміновані поля і нескінченні обстріли позицій та прифронтових міст і сіл – неспростовні ознаки масштабного воєнного лихоліття. Лихоліття, яке найсхіднішу частину країни з її першою зустріччю зі світанком спотворило до території згаслого в згарищах сонця...

БІЙЦІ ЗАМОВЛЯЮТЬ ПРАВДУ. ОДА ПРО ГЕРОЙСТВО ЇМ НЕ ПОТРІБНА

Утім, війна також є різною. Брехливою – у вустах кремлівських посіпак. Парадно-геройською – в інтерпретації «паркетних» полковників і генералів, котрі перебування в київських кабінетах, де про бої нагадує лише карта воєнних дій на стіні, вважають за зразок небувалої мужності та стратегічної мудрості. І є війна третя: не прикрашена домислами, не завішена міфами; вона по-солдатськи сувора й жорстка, мов галета із сухпайка. Ця війна незручна й непафосна: правда завжди муляє тих, хто оббріхує і хто просто замовчує. «Розкажіть про справжню війну», – просили нас бійці на позиціях. Оди про геройство їм не потрібні. Це все на потім, на колись – дітей та онуків потішити. В умовах війни далебі важливіші логічні дії владних чиновників, чіткі накази воєначальників і розуміння, що солдат – не гарматне м'ясо, не відпрацьований матеріал, не покинута на дорозі гільза. І «Бог війни», і піхотинець – це воїн насамперед, а не пішак, якого скинули в полі й дивуються, що живий...

«Засмаглі» від багатоденної кіптяви в Донецькому аеропорту обличчя співрозмовників і досі стоять перед очима. Почуте від них – і не тільки від них – вражає. Війна страшна не тільки тим, що людина на ній може легко перетворитися на «вантаж-200»: бездарність, байдужість і цинізм тих, хто, образно кажучи, вміє погріти руки і на палаючих танках, так само вбивають, як залпи «Градів»...

ГАРЯЧИЙ ПОДИХ ПІСОК

З харківськими волонтерами з групи «Вільні люди» їдемо у Піски. Хоча і на базі батальйону МВС «Дніпро-1», і по телефону зі штабу «Правого сектору» нас просять перечекати в мирному Красноармійську: ситуація в Пісках з ночі загострилася. Є вбитий. Їхати небезпечно. Але... їдемо. Дорогою волонтери Ольга Різниченко і Вадим Приходченко розповідають, що везуть на передову теплий одяг, взуття, харчі, мастило для зброї та інші дуже важливі речі. Вантажу багато. Частина його призначена для бійців добровольчого українського корпусу «Правий сектор». «Хлопці відчайдушні, але скромні, – пояснює Оля. – Нікому не розповідають про свої потреби. Ми думали, всім забезпечені, тому й нічого не просять. Але минулого разу переконалися, що це зовсім не так. Їм потрібно все, тому треба до них доїхати. Кожен день дорогий...».

Заїхати в село вдається в короткій перерві між обстрілами. Волонтерам з Дніпропетровська пощастило менше. Бізнесмен, активіст «Демальянсу» Олександр Редька віз на передову безпілотник, там воюють співробітники його фірми: Олександр узяв над підрозділом шефство. Машина, в якій він їхав з товаришем позаду нас, потрапила під вогонь. Люди, слава Богу, дивом залишились живі, а «Субару»... «Авто – це всього-на-всього метал, – заспокоює себе і нас Олександр, – заробимо на інше. Головне, щоб війна закінчилася нашою перемогою»...



«Де тут «Правий сектор»?», – запитуємо в постових на одній з вулиць. «Не знаємо, – відповідають. – А ви хто?». «Волонтери, привезли їм «гуманітарку». «Тоді за мною», – підхоплюється юнак у літньому камуфляжі. «От хитрі, – жартує водій, – як почули про гостинці, відразу згадали, де їхні позиції...».

Тільки почали розвантажувати, засвистіли міни. «Луплять, як божевільні, якась у них сьогодні особлива сверблячка», – каже старший і наказує бігти до підвалу. «Швиденько, приїжджих журналістів у нас ще не вбивали, не псуйте нам статистику», – підганяє один з проводжатих. Підвал – через дорогу, в порожньому будинку. Очевидно, господарі залишали його ще влітку поспіхом. Валяються дитячі капці, іграшки. Вибиті шибки, стіни поцятковані слідами від пострілів. І тільки розкішний калиновий кущ з повними кетягами випадає з цієї картини. Хоча мимоволі і їх асоціюєш з великими краплями загуслої крові...

У підвалі темно. Рядків у блокноті не видно. Запис, як кулеметна черга: вище, нижче і трохи вбік. Боєць «Правого сектору» – снайпер (і не тільки) Ядвіга (особа тут легендарна, про неї окрема розповідь згодом) – зізнається, що в них з колегою на двох один бронежилет. Мусять або по черзі виходити на завдання. Або... Промовиста пауза. І ми розуміємо, що це «або» – звична для них практика. Втім, відсутність особистого захисту – ще півбіди. Більше Ядвігу турбує брак спеціальної зброї й оптики. Без них, як без рук... Сумно.

Але ще сумніше нам після обстрілу, коли знову розмовляємо з добровольцями. Вони переконують, що перемир'я насправді, як такого, немає. І не було. Принаймні з боку противника. «Мінські угоди – заяви політиків про начебто щось досягнуте. Такий собі протокол для Європи й Америки про добрі наміри Києва. Наміри, може, й добрі, але для різних бандитських кланів з так званого ополчення вони просто порожній звук, безглуздий, як постріл холостими патронами. Вони, всі ці моторолы, гіві, донські отамани та інші покидьки, нічого не підписували і продовжують стріляти, а ми, щоб уникнути нових жертв «перемир'я», змушені відповідати. Такий закон війни, якої формально немає, а насправді... Прислухайтесь до канонади. Знову в аеропорт полізли...».

Добровольці стверджують: ворога з позицій вибити можна навіть попри присутність російських «блукальців». Є високий моральний дух, зла завзятість і нестримне бажання. Українці вже навчилися воювати – і добре – з тим озброєнням, яке є, і «навіть з тим, якого немає». Але «людей і досі кидають, здають плани, операції, диспозиції, віддають якісь безглузді накази. Наприклад, визволили територію, кров'ю побратимів її окропили, а нам наказують відійти. Чому? Ми ж воїни, а не статисти в дешевій виставі. Кому це вигідно і скільки триватиме?».

Бійці ДУКу припускають, що їх, «страшних», за переказом ще з Майдану «правосеків» (таких страшних, що, як сказано в анекдоті, сам Ярош жахається), не тільки вороги ненавидять, а й «рідна» влада побоюється. Недаремно з усіх добровольців їхній батальйон і батальйон ОУН не узаконені, воюють «на громадських засадах». Тобто воювати можуть, але... нелегітимно, без державної підтримки, так, наче ці самовіддані бійці не ворога поборюють, а промишляють рекетом. Тим часом «незаконні формування» мають найвищу оцінку від законних – армійських структур. У «Правого сектору» з військовими чітка координація. Саме ця тісна спайка добровольців і бригад ЗСУ допомагає утримувати аеропорт і Піски. «Дух, хоробрість, навіть якийсь міфічний фанатизм «правосеків» просто вражає, – скажуть нам пізніше в 93-й бригаді, підрозділи якої пліч-о-пліч з бійцями добровольчого батальйону відбивали атаки ворога. – Вони справді воюють, як кіборги...».

Ми ж переконалися, що не тільки хоробро воюють. Хлопці, якими в брехливих ефірах продовжують лякати місцеве населення Донбасу, в перервах між боями не полюють на російськомовних аборигенів і не розпинають їхніх діток на рекламних щитах, а студіюють... англійську. Ми бачили підручники з іноземної мови, і лежали вони не для порожнього «понту», не для прикраси інтер'єру. Фронт мішури не зносить...

Людмила КОХАНЕЦЬ,
«Голос України»

 ГЕРОЯМ – СЛАВА!

БОГДАН КАЧОР. ЛИЦАРСЬКА ДОРОГА


Василь КУК і Богдан КАЧОР

Він належить до тієї лицарської верстви українців, на яких споконвіків тримається український світ. Чи Всесвіт. Рідна земля була для них Батьківщиною і даром Всевишнього, піснею і молитвою. Заради неї вони жили, боролися і помирали, а ті, які не з власної волі опинилися на чужині, розбудовували Україну навколо себе, відтворювали її незнищенний дух у Європі, Азії, Америці, Австралії, творили там український Всесвіт. А серцем, як і Шевченко «в степу безкраїм за Уралом», линули «в темний садочок, на Україну». І мчали-летіли до неї, як тільки в повітрі забриніло свободою. Тут, у краю, надихали нас духом відваги, подвижництва, жертовності. Дарували нам пам'ять століть, свій досвід, неповторність епохи нескорених… Пишу про одного з таких українських лицарів, спогади про незабутні зустрічі з яким береже пам'ять, – про Богдана Качора, українця з Америки, уродженця Бродівщини. 14 листопада йому виповнюється 90 літ. З чим і вітаю.

Доля пана Богдана, як і сама його постать, мимоволі спонукають шукати – ледве не на містичному рівні – розгадку характеру цієї людини непохитної віри в ідеали і вірності їм упродовж усього життя. Посудіть самі. Заарештований гестапо у 18-літньому віці, він пройшов через нацистські концтабори, нелегкі емігрантські «пригоди», врешті здобув добру освіту, одружився, із дружиною вони виховали прекрасних дітей, непогано облаштували побут, нажили певні статки. Причому, українська діяльність Богдана Качора була невід'ємною складовою його життя. Майже через п'ятдесят років він знову ступив на рідну землю і відчув себе так, начебто ніколи й не залишав її. Панові Богдану не потрібен був час для адаптації до нових умов, для звикання. Попри хвилюючі зустрічі, спогади, подорожі, він найдужче переймався тим, чим конкретно може допомогти українцям і Україні в історичний час побудови незалежної держави. Іншими словами, пан Качор діяв як державний муж, хоч спеціального офіційного статусу в Україні не мав, а зробив для неї більше, ніж дехто із тим самим статусом... Кажуть, що генетичний код українців світить у собі такий незнищенний «голос крові», нейтралізувати який під силу тільки смерті. Якщо це справді так, то з Богданом Качором – це саме той випадок…

Колись попросила його згадати своє дитинство, юність. Він написав – коротко і дуже ємко. Авторський стиль – це ще й характер. Щоб читач відчув його, наведу фрагмент.

«Народився я 14 листопада 1924 року в селі Лешнів Бродівського району Львівської області. Батьки Степан і Павліна Клепарчук. (Качор – прізвище, набуте в еміграції. – **Ред.**) *Народну школу закінчив у Лешневі, а продовжував у Старих Бродах. Опісля вступив до середньої торговельної школи в Бродах. За першої большевицької окупації виконував функції зв'язкового в юнацтві ОУН і аж до 1943 року, коли зловлений, маючи при собі літературу ОУН, був заарештований гестапо. Сидів у тюрмах – у Бродах, Золочеві та у Львові на вулиці Лонцького. На початку жовтня 1943 року німці евакуювали частину в'язнів з тюрми на Лонцького, в тому числі і мене, до концтабору в Аушвіці (Освенцім). З наближенням більшовицького фронту німці знову евакуювали концтабір Аушвіц (19 січня 1945 року), у глибину Австрії до концтабору у Маутгаузен, а звідтам до кацету в Мельку (відділ кацету Маутгаузен). З наближенням фронтів, концтабір у Маутгаузені був перенесений (різними засобами транспорту, багато пішоходом) до концтабору в Ебензее. Це був мій і моїх друзів останній і найгірший концтабір, звідки ми були звільнені на наш Великдень американською армією 6 травня 1945 року. Там багато наших друзів загинуло з виснаження, не дочекавшись вимріяної волі».*

Про тортури в гестапо, катування, в тому числі, голодом, у нацистських концтаборах, про смерть побратимів Богдан Качор згодом написав розлогі спогади. А тут, як бачите, коротко. Бо ж «багато наших друзів загинуло», то, певно, про власні страждання вирішив і не писати. Хоча знаємо, що коли їх визволили американці, то двадцятирічний Богдан важив… аж 39 кілограмів. Що було далі? Нелегка дорога в далеку чужину. Такі складні, тривожні часи. Та у спогадах він не обтяжує себе «зайвими» труднощами. Бо в той час воююча Україна платила за свою честь і гідність сотнями, тисячами полеглих героїв. Без сумніву: Богдан хотів бути серед них!

«Після звільнення і прийшовши трохи до сил, взявся за науку, – згадує пан Качор. – Здав матуру в українській середній торговельній школі в Аугсбургу і одночасно студіював економічні науки на Українській Високій Економічній Школі, де ректором був проф. Борис Мартос. Програма навчання велася за чеським взірцем. Після закінчення випускник одержував звання інженер-економіст. Закінчивши навчання економії на УВЕШ, я переїхав до Аргентини, де жили мій батько, брат і сестра. Там знову включився в науку. Здав еквіваленції середньої школи (бо такі були вимоги до вступу на університет) і був прийнятий студентом університету в Буенос-Айрес на економічний факультет, який успішно закінчив зі званням магістра економії.

В Аргентині був діяльний у всіх громадських установах. Був співзасновником Спілки української молоді, головою Центрального товариства „Просвіта" Аргентини. Як економіст, став засновником кооперативи „Фортуна", а відтак її директором, співзасновником і скарбником українського інформативно-видавничого інституту, який видавав журнал „Вільна Україна" і книжки іспанською мовою про визвольну боротьбу України, був членом управи центральної репрезентації в Аргентині, брав участь у Світовому Конгресі Вільних Українців в Канаді, членом комітету побудови пам'ятників Тарасові Шевченку в Буенос-Айресі та в Енкарнаціон в Парагваї, членом комітету побудови мавзолею Григорію Мацейку та в багатьох других громадських імпрезах.»

1975 році Богдан Качор з родиною переїхав до США, де відразу долучився до політичного і громадського життя українців. Упродовж багатьох років був головою відділу Організації Оборони Чотирьох Свобод України в Нью-Йорку, членом управи (фінансовим секретарем) фундації Українського Вільного Університету в Нью-Йорку, яка займається допомогою студентам у США, діаспорі та Україні. Крім того, Фундація фінансує ще й окремі проекти, такі, як видання книжок, їх пересилання в Україну. Богдан Качор організовував збір коштів на Собор Зарваницької Богородиці у Зарваниці, на комп'ютерне обладнання для Львівського національного університету імені Івана Франка, на фонд Григорія Ващенка та інші.

Його праця для української справи завжди була дуже конкретною. Тож я попросила пана Качора просто назвати хоча деякі її епізоди. І він назвав деякі:

«Був головою святкувань 75-річчя Українського Вільного Університету у Нью-Йорку, секретарем Комітету побудови пам'ятника воїнам ОУН, УПА, УГВР на цвинтарі святого Духа в Гемтонбурґу, який посвятили 11 червня 1989 року. Був членом Комітету побудови пам'ятника в'язням-українцям, які загинули в концтаборі Ебензее. Пам'ятник було відкрито у 1995 році. А ще був членом комітетів побудови двох церков у Бродах і жертводавцем на їх спорудження. Також був секретарем Союзу Українських Політв'язнів у США, членом Управи Світової Ліги Українських Політв'язнів, а від останнього з'їзду в 1998 році став її головою».

Про подвижницьку працю Богдана Качора, як Голови Світової Ліги Українських Політв'язнів, варто було б розповісти окремо. За шістнадцять літ, протягом яких він очолює цю поважну організацію, зроблено багато і для увічнення пам'яті побратимів, і для відновлення історичної правди про українців у німецьких і большевицьких концтаборах. Останній Головнокомандувач УПА, генерал-хорунжий Василь Кук високо цінував працю Богдана Качора, вважав, що заради української справи «Богдан іде вперто і просто – хоч проти вітру, хоч у грозу, але конче ту справу завершує». Вони товаришували. Коли Богдан Качор летів із Нью-Йорка в Україну, на летовищі його неодмінно зустрічали Василь Кук із сином Юрієм. Він прибув до Києва і в серпні 2007-го. З Куком вони не могли наговоритися. Ще жартували про літа, які, мовляв, «на зиму повернули». Восьмого вересня довго гомоніли в Куковій хаті. А наступного дня Василя Кука не стало…

Нині Богдан Качор із приїздом до України «зволікає». Мабуть, справді даються взнаки ті самі літа, які «на зиму повернули». Проте має твердий намір – приїхати. Тож ми чекаємо Вас, наш дорогий друже…

Марія БАЗЕЛЮК

 ПОГЛЯД

«НА ЖАЛЬ, ЄВРОПА ПРОСИНАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ПІСЛЯ ВІЙНИ»

Григорій ПЕРЕПЕЛИЦЯ, *конфліктолог, доктор політичних наук, професор Київського національного університету ім. Т. Шевченка:*

— Росія поширює фронт «гібридної» війни на північний фланг НАТО. Це означає, що Москва розпочинає таку війну проти країн Балтії. Фактично вона вже йде в інформаційному полі завдяки потужній шпигунській мережі в цих країнах. Це також і підготовка так званих добровольців для Балтії, сформованих із латиської молоді в бойових таборах Російської Федерації.

Перший етап «гібридної» війни проходить в латентній формі — як це було в Україні протягом 2013 року. Далі це перейде в процеси, які ми спостерігали в Криму чи на Донбасі, — захоплення державних будівель, «добровольцями» — громадянами Литви та Латвії.

Заяви та дії Заходу абсолютно не відповідають ситуації. Так само вони не відповідали ситуації, коли Росія розв'язала агресію проти Грузії. Жодним чином вона не була покарана. Більше того, ОБСЄ звалила провину за цю російську агресію на обидві сторони — Грузію та Росію. Отже, ця безкарність породила нову агресію Росії проти України.

Хоча Захід і застосував санкції проти Москви, але ми не бачимо результату, який би був настільки відчутним, що російське суспільство і Путін відчували сумнів щодо продовження цієї війни. Це говорить про те, що НАТО не готове до «гібридної» війни, й воно неадекватно оцінює реальну загрозу, яка вже чітко позначилася на північному фланзі НАТО.

Німці вичікують і, очевидно, стурбуються, коли російські танки вже будуть під Берліном. Але після капітуляції Третього Рейху в німців склався комплекс патологічного страху перед Росією. Відповідно, вони готові йти на будь-які поступки, щоб уникнути нового вторгнення російських військ до Німеччини. Цей синдром страху, капітуляції відіграє значну роль у формуванні суспільної та урядової свідомості Німеччини.

Ситуація дуже загрозлива передусім для країн Балтії. Далі — для Польщі й нарешті — для Німеччини. Німців турбує тільки страх втягнення у війну з Росією.

На жаль, Європа просинається після війни. Це видно з усієї її історії, починаючи з 30-річної війни, укладання Вестфальського миру, Першої світової війни. Ніяких упереджувальних заходів не було. Друга світова війна. Європейські лідери займалися умиротворенням Гітлера, не готуючись серйозно до війни з ним. У результаті Гітлер без єдиного пострілу захопив всю Західну та Центральну Європу. Сьогодні європейці повторюють ту саму стратегію, умиротворюючи Путіна.

Путін вивчає європейську історію, і він абсолютно впевнений у безпорадності Європи та в дуже легкому її підкоренні. Не випадково, що Путін розгортає «гібридну» війну на весь європейський континент.

Із точки зору побудови оборони, Балтійський регіон є дуже складним. Росії, навпаки, легко окупувати цю територію. Вона може розгорнути наступ із материкової частини. Постійне зростання порушень повітряного простору над Балтійським морем говорить про те, що росіяни готують операцію із захоплення панівного становища в повітрі в цьому регіоні. Це означає, що під час проведення сухопутної операції НАТО не зможе завдавати ударів з повітря. Кінцевою фазою є воєнне вторгнення в країни Балтії. Оскільки там суто символічні сили в межах одного батальйону, які зараз розгортає НАТО, то російським силам нескладно буде його знищити. Тим паче, російське військово-політичне керівництво впевнено, що ніякої ядерної зброї США і НАТО не застосують у цій ситуації. Вони підраховували, що захоплення цього плацдарму буде легким, але матиме дуже далекосяжні геополітичні наслідки. Розв'язавши війну з НАТО у такий спосіб на цьому вузькому театрі бойових дій, Росія може завдати поразки Альянсу, навіть попри те, що її військовий потенціал у п'ять разів поступається натівському. Якщо реакція НАТО буде такою ж самою, як відносно України, то воно похоронить себе. Якщо це трапиться, то всю Європу можна буде взяти «голими руками». У бундесвері, наприклад, навіть немає планів своєї територіальної оборони, оскільки все військове планування здійснюється в штаб-квартирі НАТО, й російська розвідка це дуже добре знає. Гадаю, Путін не блефував, коли погрожував зайняти Польщу за два тижні й за два дні — країни Балтії. За умови реалізації такої операції та відсутності реакції НАТО це буде легше зробити, ніж воювати на Донбасі з Україною.

За матеріалами ЗМІ



ДОНЕЦЬКІ РЕАЛІЇ

«НАС КИНУЛИ НА РОЗПРАВУ РОСІЙСЬКИМ ОКУПАНТАМ»

Марія ОЛІЙНИК

Другого листопада на територіях окремих районів Донецької та Луганської областей, тимчасово підконтрольних терористам з так званих «ДНР» та «ЛНР», межі яких ВРУ так і не визначила, відбулись псевдовибори «народних рад» «ДНР» та «ЛНР» та ватажків цих терористичних організацій. За фактом проведення цих «виборів» СБУ порушила кримінальне провадження за ознаками злочину, передбаченого ч.1 ст. 109 Кримінального Кодексу України. Йдеться про дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади.

ПСЕВДОВИБОРИ, ЯК НИЗЬКОПРОБНИЙ ФАРС

Сам процес так званого голосування – це дешева вистава для російських і деяких іноземних ЗМІ. Для імітації високої явки громадян у підконтрольних бойовикам районах Донецької області в чотири рази, а в Луганській області – в 10 разів зменшено кількість місць голосування. Явку «виборців» простимулювали продажем дешевих овочів – мішок картоплі, цибулі, капусти чи моркви продавали за 1 гривню *(див. світлину)*. Адже учителі, лікарі, викладачі ВНЗ, учені науково-дослідних інститутів, пенсіонери не отримують грошей з червня-липня. І люди прийшли, щоб отримати продукти, а не голосувати. Після цього навіть самі мешканці Донецька і Луганська називають керівництво «ДНР» та «ЛНР» «овочевою хунтою». Для забезпечення «масової явки» у процесі «голосування» під виглядом «мирних мешканців» взяли участь військовослужбовці ЗС РФ.

Вся ця вистава не має жодного сенсу, оскільки проголосувати міг будь-хто, кому виповнилося 16 років, будь-де, голосування відбувалося навіть у Росії, виборчі бюлетені були надруковані на ксероксах, списків виборців не було, запрошень прийти на вибори теж, територія не визначена, виборці теж, а за три дні до виборів голосування розпочалося в Інтернеті. Навколо стрілянина. Про фарс цих псевдовиборів говорить хоча б те, що серед тих, хто проголосував, є навіть свійські тварини.

Красномовний факт – пряме залякування виборців зброєю. На всіх ділянках перебували озброєні бойовики у великій кількості. При цьому активно поширювалась інформація, що усі, хто не прийде голосувати, будуть визнані «нелояльними особами», яких судитимуть «за законами воєнного стану». Пенсіонерів переконували, що дані для отримання їхній пенсій заблоковані Україною, для чого потрібно з'явитися на дільницю, щоб підтвердити своє місцезнаходження та одержати соціальні карти, за якими вони будуть отримувати пенсії. У м.Сніжному, де не роздавали бесплатно овочі на «виборчих дільницях» і де явка була вкрай низькою, терористи під'їхали на танках до житлових масивів і, погрожуючи обстрілом, примушували людей взяти участь у виборах. Така ж ситуація була в Шахтарську та Торезі. У м. Ровеньки місцеві вчителі та лікарі хотіли вийти на страйк, щоб не брати участі у «виборах», але терористи зібрали їх і, пригрозивши зброєю, примусили йти на виборчі дільниці.

Водночас у восьми містах України вимушені переселенці з «ДНР» та «ЛНР» провели акції протесту проти так званих виборів, за український, європейський Донбас. Вони висловлювали сподівання, що повернуться, і звертались до Президента України не перетворювати український Донбас у Придністров'я, вигадуючи якісь спеціальні статуси для областей. Адже за соціологічними дослідженнями в березні-квітні тільки 20 відсотків мешканців Донеччини були проти європейського вектору розвитку України, а 80 відсотків – за. Приблизно 50 відсотків мешканців цих територій втекли від терористів та розв'язаної ними війни, причому велика частина й тих, хто ходив на референдум 11 травня і голосував за «акт» самостійності якогось Донбасу, який сьогодні займає всього 1/3 двох областей. Так що кількість людей, яка сьогодні підтримує терористів і їхні дії по знищенню Донбасу, просто мізерна.

Президент України Петро Порошенко заявив, що так звані вибори в окупованих районах Донецької та Луганської областей грубо порушують Мінські домовленості. «Фарс під дулами танків та автоматів, який влаштували дві терористичні організації на частині Донбасу, – це жахлива подія, яка не має нічого спільного з реальним волевиявленням. Бандити, терористи та інтервенти можуть себе коронувати як депутати, прем'єри, міністри. Та хоч як королі чи імператори. Але що б вони не почепили собі на голови, вони так і залишаться окупантами, злодіями, бойовиками. Україна ніколи не визнає так звані «вибори» 2 листопада. Ми не можемо поважати вибір, якого не було і нема, – ані фактично, ані юридично. Не визнає і ніколи не визнає так званих «виборів» жодна країна світу, яка поважає себе і міжнародне право. Фарс уже засудили ЄС, США, десятки наших країн-партнерів. А речник німецького уряду вже сьогодні заявив, що не може бути й мови про скасування санкцій проти Росії. Псевдовибори є грубим порушення Мінського протоколу від 5 вересня. Мінський протокол передбачає проведення в окремих районах Донбасу дострокових місцевих виборів винятково і тільки на основі законів України. Ми цю можливість їм давали. Виборчий фарс 2 листопада ставить під величезну загрозу зриву весь мирний процес, старту якого ми добилися ціною колосальних надзусиль. Він істотно погіршує ситуацію на Донбасі. Відповідальність за це цілком і повністю лягає на виконавців, організаторів і замовників псевдо-виборів», – зазначив Порошенко.

НІКЧЕМНИЙ «ЗАКОН» І ФАРИСЕЙСЬКЕ «ПЕРЕМИР'Я»

Україна неухильно дотримується духу і букви Мінського протоколу. На тлі грубого його попрання іншими сторонами ми маємо внести корективи в свій план дій, вважає Президент. «Нову ситуацію, що склалася, сьогодні я вже обговорив з Міністром оборони. Завтра проведу засідання Ради національної безпеки і оборони, де всебічно проаналізуємо обстановку, внесемо необхідні зміни в сценарії наших дій – виходячи як з оптимістичних, так і песимістичних прогнозів. Одне із питань, яке я винесу на розгляд РНБО, – скасування закону про особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донеччини та Луганщини, – сказав Президент України.

Він раптом прозрів, що «закон про особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» слід скасувати. Нагадаю, що саме Петро Порошенко приїхав до Верховної Ради України 16 вересня і наполіг, щоб цей закон та закон про амністію голосувались таємно. Пресу виставили, табло вимкнули, більшість народних депутатів України «продавили» перед поїздкою Президента до Вашингтона. А 16 жовтня, перед переговорами з Путіним у Мілані, він цей, вибачте, закон підписав, хоча його реалізувати неможливо. Але наявність такого «закону» фактично легалізувала терористів та їхні «вибори» на територіях «ДНР» та «ЛНР». Таке враження, що правий опозиційний політик РФ Костянтин Боровой, який звернувся до Президента України у зв'язку із вторгненням російських військ на територію Донбасу та напередодні проведення псевдовиборів другого листопада на окупованих територіях «ДНР» і «ЛНР», закликавши його «вести більш незалежну військову політику. Незалежну від «дружніх» експертів. У першу чергу тому, що джерелом цієї «експертизи» є Путін». Виходячи з думки експертної групи, зібраної за його ініціативою для аналізу військової стратегії Росії щодо України, Боровой стверджує, що на Путіна працює один з вищих чиновників НАТО, який, по суті, є агентом зовнішньої розвідки ФСБ Росії.

Цей закон нікчемний. Він передбачав участь органів місцевого самоврядування у призначенні керівників прокуратури і судів, створення загонів народної міліції, введення особливого режиму здійснення господарської та інвестиційної діяльності. Але для цього треба було розробити і внести на розгляд Верховної Ради проекти законів: «Про загони народної міліції в окремих районах Донецької та Луганської областей»; «Про економічний режим здійснення господарської та економічної діяльності в окремих районах Донецької та Луганської областей»; «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру»; «Про внесення змін до Закону України» Про судоустрій і статус суддів». Цим ніхто не займався, це по-перше. По-друге, Верховна Рада України не визначила межі «Лугандону», де сьомого грудня за цим законом мали відбутися вибори. Щоправда, бойовики спочатку наплювали на нікчемний «закон», а зараз його сильно полюбили і не згодні, щоб Верховна Рада України його скасовувала, як цього вимагає РНБО. По-третє, в адміністративних одиницях, розташованих на не контрольованій Україною території, неможливо зібрати обласну, міську, районну, селищну чи сільську ради, там немає ні міського, ні сільського голови – вони або втекли до Росії, або перебувають в «ополченії», або притягаються правоохоронними органами України до відповідальності за сепаратизм. Хто ж тоді за Порошенківським Законом України мав би організувати вибори сьомого грудня?

Хіба Президент та народні депутати України, які голосували за цей закон, цього не знали? Тобто Президент, Уряд та Верховна Рада України начебто щось вирішують, а насправді роблять все, щоб заморозити конфлікт і віддати окуповані території терористичним організаціям «ДНР»-«ЛНР», як і планував Путін? Практично мільйонам громадян України винесено вирок: подарувати нас на розправу окупантам. Як і планував Путін. «Зруйнувати план Путіна може тільки одна людина: Порошенко. Якщо він цього не зробить, українському уряду вже зараз потрібно обдумувати план, як працювати в еміграції – денебудь у Лондоні або в Парижі», – говорить Костянтин Боровий. Порошенко сподівався на те, що Вашингтон надасть допомогу Україні, але в допомозі, по суті, було відмовлено, незважаючи на те, що Конгрес США займає досить радикальну позицію стосовно дій Росії в Україні. Тому експерти Борового вважають, що джерелом таких рішень, які стримують Порошенка і дозволяють Путіну робити настільки необачні дії, – є Вашингтон і Брюссель.

Схоже, вони мають рацію, адже Порошенко зовсім не збирається очистити від російських банд окуповані території, а прийняти «покращений» варіант свого нікчемного закону про особливий статус.

А поки що країни світу та впливові міжнародні організації засудили ці псевдовибори. Готувала, провела і визнала «вибори» тільки Росія, заручившись «законом» Порошенка, за який проголосувала ВРУ.

На головного терориста «ДНР» балотувались: Олександр Захарченко – «голова ради міністрів ДНР», бізнесмен Олександр Кофман і колишній співробітник «Беркута», глава спортшколи Юрій Сивоконенко.

На головного терориста «ЛНР» балотувалися: ставленик Росії – нинішній глава терористичної організації Ігор Плотницький і три маловідомих кандидати. Другого листопада в ДНР обирали не лише главу «ДНР» а й «народну раду». До висування кадидатів допустили дві ніде не зареєстровані чи то громадські, чи політичні організації: «Донецька республіка», очолювана «віце-прем'єром ДНР» Андрієм Пургіним, і «Свободний Донбас», куди увійшли терористи з досвідом боїв проти України. Пофамільно списки не оголошували. Всього у складі «народної ради ДНР» буде 100 «депутатів», термін «каденції» – 4 роки.

«ЦВК» «ДНР» відмовила в реєстрації на виборах «партії» Павла Губарєва «Новоросія», оскільки вони нібито провели конференцію, але не повідомили «ЦВК» про її проведення. І партію Павла Губарєва не пустили на «вибори» в «ДНР. «ЦВК» «ДНР», відмовила в реєстрації руху «Оплот», а також блоку «Єдина Росія». Губарівські «новороси» провели на пл. Леніна в Донецьку навіть мітинг протесту проти «ДНР» та конкретно проти її голови Захарченка. Але після замаху на вбивство Павла Губарєва всі заспокоїлись.

За весь час «перемир'я» не припинялось інтенсивне переміщення військової техніки та живої сили противника з території РФ на території, які тимчасово підконтрольні бойовикам через неконтрольований Україною російсько-днрівсько-лнрівський кордон. Присутність російських військ вже навіть не маскується.

Найбільшу активність терористи проявили у районі Донецького аеропорту, який було обстріляно з мінометів, а також у Станично-Луганському, Слов'яносербському та Попаснянському районах Луганської області.

Біля смт Фрунзе Слов'яносербського району Луганської області терористи з установок «Град», гранатометів та стрілецької зброї обстріляли блокпост № 31. За метушнею навколо виборів ми майже не помітили трагедії, яка сталася під Лисичанськом з 32-м блокпостом. А там загинули, під час дії Мінського «перемир'я», десятки наших солдат з вини бездарного командування.

Цей епізод, як і ряд інших подібних, що мали місце в минулі місяці, виявляє головну проблему цієї війни – відсутність всякої довіри до командирів. Воїни, які служать зараз на Сході, відверто обурені діями генералів, бойовий дух їх падає не через успіхи



ворожих військ, а завдяки кричущим інцидентам.

СИТУАЦІЯ В НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ ЗОНИ АТО

Відразу ж після завершення псевдовиборів терористи посилили обстріли житлових кварталів на тимчасово підконтрольних їм територіях.

Зокрема, у Луганській області, вже другого листопада, о 21:20, бойовики «всевеликого войска донского» знову обстріляли с.Кримське у Новоайдарському районі, яке було звільнено від казаків так званого Всевеликого войска донского. Після звільнення села виявилося, що терористи жорстоко розправилися з місцевими жителями, які підтримували Україну. Зокрема, двох чоловіків (батька і сина) бандити катували в підвалі, а 43-річного депутата місцевої сільської ради Генадія Хитренка розстріляли з автомата прямо на подвір'ї рідного будинку за його проукраїнську позицію.

Селище терористи обстрілювали з мінометів, «Градів» та артилерії, внаслідок чого пошкоджено кілька приватних будинків, лінія електропередач, зруйновано обласний протитуберкульозний диспансер. Цей заклад розташований на околиці селища, від нього до найближчої вогневої точки терористів – всього 650 метрів. Терористи прямим влученням мінометних мін зруйнували їдальню диспансеру, хворі на туберкульоз змушені тепер самотужки, на відкритому вогні, готувати собі їжу. Істотно пошкоджено житловий корпус. Після обстрілу персонал втік, з 16-ма пацієнтами залишилися тільки українські військовослужбовці. Також з установок «Град» бойовики обстріляли м. Гірське Первомайської міськради та з мінометів – смт Чорнухине у Попаснянському районі.

Бойовики взялись зразу ж обстрілювати Донецький аеропорт, Мар'їнку, Красногорівку, Маріуполь с. Павлопіль Новоазовського району тощо

Кремль, без погодження з владою України, привіз уже в «Лугандон» п'ятий гуманітарний «конвой». Готує шостий. Прибув у Донецький аеропорт постріляти по наших військових артист РФ Порєченков.

Четвертого листопада відбулися «коронації» новообраних ватажків терористичних організацій «ДНР» Олександра Захарченка та «ЛНР» Ігоря Плотницького. Весь квартал навкого Донецького українського академічного національного музично-драматичного театру був оточений бойовиками. Всі вулиці перекрито. В почесному караулі озброєні бойовики з нашивками спецназу БАРС РФ. Під'їждають кортежі супердорогих автомобілів з новообраними «депутатами» «народного совєта» «ДНР» і гості терористів. Один до одного – як проходили колись з'їзди Партії Регіонів. Щоправда, на це зборище прибув нині діючий народний депутат України від ПР Олександр Бобков. Відрізняється теперішнє тільки тим, що авто членів ПР були куплені за крадені гроші, а ДНРівці просто машини вкрали, причому, часто – і в чесних підприємців, через що практично 100 відсотків підприємців змушені були виїхати за межі «ДНР». А біля цирку – черга в 300 осіб за пайком каші і склянкою чаю. Захарченко присягає на Біблії, своєї конституції у «ДНР» ще немає. Після – концерт з «медведем» і русскімі пляскамі.

Отак і виживаємо в жахітті «ДНР» і «ЛНР», який влаштувала купка фанатів за підтримки ПР та РФ, за московськими законами, за московським часом, за введенням військовим станом з комендантською годиною, без українських ЗМІ, без української мови, зі звинуваченнями, мовляв, самі винні (хоча із 1345812 голосів за Опозиційний блок на виборах 26 жовтня, внесок двох областей становить тільки 242667 голосів, а разом навіть із різними переселенцями – 280000, що складає тільки 20 відсотків) і звикаємо, що ще одну частину України Президент України уперто і впевнено здає криміналітету Росії. Петро Порошенко не спроможний вести незалежну військову політику, а слухається «дружніх» експертів.

Сподівань на краще не залишилося жодних, кожний владоможець займається своїм бізнесом, а не захистом елементарних прав громадян України. Практично мільйонам українців винесено вирок: кинути їх на розправу російським окупантам, а в кінцевому варіанті знищити Україну як самостійну державу.

Донецьк



АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Костянтин Боровой:

«ЗРУЙНУВАТИ ПЛАН ПУТІНА МОЖЕ ТІЛЬКИ ОДНА ЛЮДИНА – ПОРОШЕНКО»

У зв'язку із вторгненням російських військ на територію Донбасу напередодні псевдовиборів, на окупованих територіях «ДНР» і «ЛНР», опозиційний політик Костянтин Боровой звернувся до Президента України Петра Порошенка, закликавши його «вести більш незалежну військову політику. Незалежну від «дружніх» експертів. У першу чергу тому, що джерелом цієї експертизи є Путін».

Виходячи з висновків експертної групи, зібраної за його ініціативою для аналізу військової стратегії Росії щодо України, Боровий стверджує, що на Путіна працює один з вищих чиновників НАТО, який, по суті, є агентом зовнішньої розвідки ФСБ Росії.



Костянтин Боровой: «Україна повинна опиратися російській агресії всіма можливими силами, не очікуючи рішень Брюсселя чи Євросоюзу, тому що вони не хочуть масштабного військового конфлікту».

– Костянтине Натановичу, з моменту анексії Криму не припиняється тривога за Україну у всіх нормальних і порядних людей. Але саме сьогодні ви визнали за необхідне терміново звернутися до Петра Порошенка. Ви вважаєте, що висновок експертної групи, створеної з вашої ініціативи, може змінити хід подій?

– Я хочу якомога швидше донести до Президента України, що наша експертна група вирахувала рівень того, хто лобіює інтереси Путіна в НАТО, впливає на політичні і на експертні рішення США, можливо, і на рішення Порошенка.

– Ви можете назвати цю людину?

– Ми припускаємо, що це той, хто сьогодні займає пост заступника генерального секретаря НАТО. У минулому він був заступником міністра оборони США, до того – послом США в Росії, де встановив безпрецедентно близькі стосунки з колишніми вищими керівниками КДБ СРСР і діючими керівниками ФСБ Росії . Якийсь час його резиденцію в Москві називали «клубом колишніх співробітників КДБ». Кажуть, саме це і стало однією з причин його відкликання з Росії.

– Чому ви прийшли до такого висновку?

– Минуло півроку з початку військових подій в Україні, і я вирішив підбити деякі підсумки, простежити загальні закономірності. Я слабо розбираюся у військових питаннях, тому й зібрав експертну групу.

– А хто увійшов до цієї групи?

– Військові і політичні експерти. Це не так важливо – важливий висновок, до якого ми прийшли. Зробивши аналіз подій за ці півроку, ми виявили явні нестиковки в поведінці Путіна.

– Про це навіть психіатри кажуть...

– При всій своїй параноїдальній обережності він повівся як відчайдушний, азартний гравець, кинувши всі військові ресурси в Україну – в той час, як у самій Росії ситуація більш ніж нестабільна, яка загрожує різного роду ризиками та напругою. Російська армія небоєздатна. Військова реформа в Росії носила поверхневий характер. Це, по суті, і була одна з головних претензій до міністра оборони РФ Сердюкова, який зовсім нічого не змінив з часів свого попередника Грачова, який пішов у відставку в 1996-му: все ті ж корупція і дезорганізованість.

Сьогодні Росія демонструє лише свою «декоративну» армію. Але воювати по-справжньому вона не в змозі. Очевидно, що обережний Путін ніколи не зважився б на військову авантюру, якщо б у нього не було гарантій того, що країни, які входять у НАТО, в тому числі і США, не будуть протистояти його військовій активності, не стануть поставляти зброю в Україну, зате стримуватимуть дії Порошенка.

– Ви вважаєте, на підставі цього можна робити припущення про змову Росії та НАТО?

– Ми вважаємо, що це результат роботи так званих агентів впливу російських спецслужб. Цілком очевидно, що ця робота ведеться і в штаб-квартирі НАТО в Брюсселі, і у Вашингтоні. Свого часу Польща і скандинавські країни виступали з дуже різкими заявами про необхідність підтримки України поставками озброєння. Але ж це так і не здійснилося. Відчайдушні дії Путіна в Криму та на сході України грунтуються на гарантіях того, що на Україну буде вчинено стримуючий вплив. У цьому немає жодних сумнівів, тому що нічим іншим сформовану ситуацію пояснити просто неможливо.

– І цим ви пояснюєте ту саму нерішучість США і Заходу, яка викликає подив і образу в українців, що стояли на Майдані за європейський вибір?

– Порошенко сподівався на те, що Вашингтон надасть допомогу Україні, але в допомозі, по суті, було відмовлено, незважаючи на те, що Конгрес США займає досить радикальну позицію стосовно дій Росії в Україні. Тому ми вважаємо, що джерело таких рішень, які стримують Порошенка і дозволяють Путіну робити настільки необачні дії, – це Вашингтон і Брюссель. Зрозуміло, що це не може бути результатом міжнародних переговорів, – політична позиція Вашингтона і Брюсселя зовсім інша.

– Загрози Путіна про застосування ядерної зброї – теж результат неофіційної підтримки «своєї людини» в НАТО?

– Це взагалі порожні слова. В рамках обмеженої території військових дій ядерну зброю застосувати неможливо. Але це дуже сильний аргумент на устах тих, хто, по суті, лобіює інтереси Путіна у Вашингтоні і в Брюсселі, хто переконує НАТО в тому, що з метою збереження безпеки Путіна, який, як пишуть, часто вдає з себе божевільного, важливо його «умиротворити».

– Значить, по-вашому, Україна стала заручником не тільки агресії Путіна, але і його багатоходової комбінації?

– Дотримуючись рекомендацій Заходу, Порошенко стримує своїх «яструбів», хоча йому слід розуміти, що стримуючим фактором може бути сам Путін. Думаю, Президентові України варто проводити більш незалежну від «дружніх» експертів військову політику. Україна повинна опиратися російській агресії всіма можливими силами, не очікуючи рішень Брюсселя чи Євросоюзу, бо вони такого рішення не приймуть ніколи. Вони не хочуть масштабного військового конфлікту.

– А як же мирний план Президента?

– Це не мирний план. Це план заохочення Путіна, план відступу. Крим вже захоплений, схід України – теж, тепер російська армія буде пробивати коридор до Криму, потім – до Придністров'я, а після може бути окупований і Київ. І ось тоді Порошенку вже точно допомагати не буде ніхто, бо він покаже себе нерішучою людиною.

– Ви вважаєте, Україна знайде сили, щоб чинити опір потужному, нахабному, цинічному противникові?

– 25-тисячне угрупування російських військ – це останній ресурс Путіна. Як тільки виникне серйозна загроза його військовим силам, він їх негайно відведе. А в України сили є. На одному лише зі складів, які залишилися ще з радянських часів, накопичено озброєння в розрахунку на півторамільйонну армію. Україна не повинна імітувати протистояння, як рекомендує Брюссель, а протистояти реально. Тільки тоді підтримку їй почнуть надавати всі країни НАТО. Допомагають тим, хто сам за себе хоче постояти. Носити каштани з вогню для України ніхто не буде. Зруйнувати план Путіна може тільки одна людина – Порошенко. Якщо він цього не зробить, українському уряду вже зараз потрібно обдумувати план, як працювати в еміграції – де-небудь в Лондоні або в Парижі. А поки йде планомірне, методичне, спокійне вторгнення російських військ в Україну. Всі ми чекаємо від Порошенка рішучих дій. Слідом за Валерією Новодворської, яка ще навесні заявила про свою готовність вступити до лав української армії, я роблю те ж саме: якщо зможу бути корисний, я готовий.

За два роки до теракту в Нью-Йорку 11 вересня 2001-го я передав інформацію керівництву ФБР про те, що Аль-Каїда готує атаки літаками на хмарочоси Нью-Йорка. Я зробив все, щоб ця інформація потрапила за адресою, передавши її через конгресменів США. Тоді до неї поставилися несерйозно. Сподіваюся, Україна не проігнорує моє попередження про небезпеку.

Тетяна ОРЕЛ





ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

СТИМУЛИ ДЛЯ ІНВЕСТОРІВ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ ПРОЕКТІВ



Наталка ПРУДКА

Для залучення інвесторів до реалізації енергоефективних проектів Кабінет Міністрів запровадить умови, які дозволять повністю виключити корупційні зловживання з боку чиновників. Про це запевнив директор ДП «Центр розвитку державно-приватного партнерства» Євген Радченко на конференції «Приватні інвестиції в енергоефективність», що відбулася в Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства (далі – Мінрегіон).

За словами Євгена Радченка, розроблені Мінрегіоном механізми боротьби з корупцією з метою дієвої підтримки тих, хто готовий інвестувати в модернізацію об'єктів житлово-комунального господарства (ЖКГ), уже затверджені на урядовому комітеті і днями будуть подані на розгляд Кабінету Міністрів. План заходів, зокрема, передбачає усунення всіх законодавчих перешкод для реалізації інвестиційних проектів щодо заміщення газу альтернативними видами палива в ЖКГ. «Досі ми спостерігали, як інвестори роками погоджували землевпорядну документацію та договори на теплопостачання. Нова парадигма – уникнути будь-яких контролюючих, перевіряючих функцій та створити реальні стимули і мотивації для інвесторів. Підтримка інвесторам надаватиметься за on-line-заявкою, що дасть можливість уникати контакту з чиновниками», – повідомив Євген Радченко.

Діалог із потенційними інвесторами Мінрегіон розпочав з підтримки ініціативи Асоціації приватних інвесторів України щодо проведення вищезгаданої конференції. Приватні інвестори готові сприяти своїми капіталами посиленню енергетичної незалежності нашої держави. Учасники конференції обговорили проблеми державно-приватного партнерства, а також можливості фінансування проектів міжнародними фінансовими організаціями. Партнерами виступили UkrainianInvestmentDialog, UKEEP (партнер ЄБРР), компанія «Євроконсалтинг». «Для приватних інвесторів дуже важлива державна підтримка та участь міжнародних фінансових інститутів. В Україні часто змінюються правила для бізнесу, тому інвестори дуже обережні», – сказав президент Асоціації приватних інвесторів Сергій Десяк.

ПОТЕНЦІАЛ ДЛЯ ІНВЕСТОРІВ

Найпотужніший потенціал для запровадження енергоефективних технологій закладений в тепловій енергетиці, яка забезпечує міста теплом та гарячою водою. Комунальні служби щороку споживають майже 10 мільярдів кубометрів газу, плюс ще 18 мільярдів спалює населення на своїх кухнях та в котельнях приватних будинків. В українській теплоенергетиці діє потужна, але застаріла система централізованого теплопостачання, яка потребує реабілітації. Понад 10 років тому фахівці Інституту технічної теплофізики Національної академії наук розробили програму комплексної модернізації комунальної енергетики, але, як кажуть, «віз і нині там». Тому тарифи на «теплі» послуги ростуть синхронно з цінами на газ, а якість лише погіршується. Місцеві органи влади, в компетенції яких перебуває цінова політика в стрімко деградуючій галузі, не мають достатньо коштів, щоб компенсувати різницю між економічно обгрунтованим та чинним тарифом. Тому тепло-комунальний сектор стрімко нарощує борги за спожитий газ – на початок жовтня 2014 року борг «Нафтогазу України» сягнув 24 мільярдів гривень!

Традиційно дефіцит коштів на послуги ЖКГ покривається за рахунок місцевих бюджетів та субвенцій з державної скарбниці – сьогодні це вже десятки мільярдів гривень. З іншого боку – населення платить величезні кошти за неспожиті послуги з причини відсутності єдиної системи обліку ресурсів, що оплачуються, виходячи з давно застарілих нормативів споживання. Відсутність контролю споживання газу, електроенергії та комунальних послуг загрожує фатальними наслідками для економіки.

Час не терпить, тому надзвичайно важливо залучити інвесторів у відновлення тепло-комунальної енергетики. Протягом найближчих двох років необхідно забезпечити облік тепла на всіх етапах, включаючи виробництво, транспортування та споживання. «Це дасть змогу бачити чітку картину того, наскільки дієвими й ефективними будуть заходи з енергозбереження», – сказав директор Департаменту систем життєзабезпечення та житлової політики МінрегіонуСергій Кушнір.

За його даними, «цього року ми планували довести до 45 відсотків забезпеченість приладами обліку теплової енергії. Але після того, як на 30 відсотків були скорочені обсяги постачання газу для ЖКГ, ті кошти, які передбачалися в інвестиційних програмах підприємств на облаштування приладами обліку, були спрямовані на заходи, які дозволяють замістити або скоротити споживання газу. Тому питання обліку досі є проблематичним. І сьогодні ми працюємо над тим, щоб його вирішити в найближчі 1,5–2 роки», – сказав Сергій Кушнір.

Водночас 75 відсотків багатоквартирних житлових будинків у країні потребують капітального ремонту, а отже – і термомодернізації. І без ефективного власника житла це питання вирішити дуже складно. «Споживання і втрати теплової енергії в більшості багатоквартирних будинків в Україні в 3–3,5 раза перевищують європейські стандарти. Одна з причин цього – відсутність ефективного власника житла», – зазначив Сергій Кушнір. З метою вирішення цієї проблеми Мінрегіон розробив законопроекти «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» та «Про житлово-комунальні послуги», які стимулюватимуть власників житла більш ефективно розпоряджатися своїм майном. Зазначені закони уряд вже подав до Верховної Ради.

СПОДІВАННЯ НА ІНВЕСТОРІВ

Мінрегіон уже реалізує декілька показових проектів за кошти міжнародних фінансових організацій (МФО) під державні гарантії та низьку відсоткову ставку за кредити. Це довгострокові проекти – вони розраховані на 20-25 років. «Проекти мають досить значний пільговий період – це 5–6 років, протягом яких кредитор від нас нічого не очікує», – повідомив заступник директора департаменту міжнародного співробітництва та взаємодії з міжнародними фінансовими організаціями Мінрегіону Сергій Устинов.

За його даними, можна підрахувати ефективність від реалізації проекту модернізаціїсистеми водопостачання та водовідведення в Миколаєві: щорічна економія електроенергії сягнула 28 відсотків, тобто, щороку економиться 40 мільйонів кВт-год, тоді як за розрахунками планувалося економити 15 відсотків. Нині Мінрегіон працює над низкою нових проектів, реалізація яких планується до 2020 року. Але процедура отримання грошей від МФО досить тривала.

За оцінками експертів, потреби в коштах на реабілітацію житлово-комунального господарства України становлять один трильйон гривень! За рахунок МФО протягом останніх 15 років реалізовано проектів на суму 5 мільярдів гривень. Якщо рухатися такими темпами, то знадобиться 200 років для повної модернізації ЖКГ України. Звісно, це недопустимо. За оцінкою учасника конференції Олексія Бевза, «реалізація проектів спільно з МФО – це найкращий приклад демонстраційного проекту. Але потім держава має подолати всі законодавчі перешкоди, щоб створити мотивацію й стимули для залучення приватних інвесторів». Іншого виходу просто немає, адже в державній скарбниці відсутні трильйони на реабілітацію комуналки.



ДУМКИ З ПРИВОДУ

ДИВАЦТВА ПУТІНСЬКОГО ПОЛІТИЧНОГО СЕКСУ

Путін (десь там, у Європі), бажаючи пояснити канцлерові ФРН Ангелі Меркель приреченість міжнародного європейського права, проілюстрував своє державне мислення анекдотом: «Як би не діяти під час першої шлюбної ночі, результат має бути один і той же!»

Знаєте, дорогий читачу, питання: «Хто ким керує – я ним чи він мною?» – рано чи пізно ставить собі кожен чоловік. І двірник, і президент ядерної країни. Селяві, таке життя, – кажуть французи.

Уже з віком це «знаряддя Едіпа» навіть у політиці є головним ерегованим інструментом пізнання. А в президента РФ, як виявилося, і стилем мислення, і гумором з підвалів Луб'янки. Загалом, якась російська сексгносеологія, московська порнофілософія міжнародних і міждержавних відносин.

Щоправда, спочатку одне зауваження. Приводом для цієї статті, як у булгаківського буфетника Андрія Фокича Сокова, стала «риба другої свіжості». Описувані вище події відбувалися рік тому. А це вже «не новини», а, як каже російський журналіст Леонід Парфьонов, – «старини». Але інтернет-ролик з'явився в Youtube лише зараз, і (о, Господи!), який футурушок! Жорстоке «Мудозвонство Пу» набуло особливої актуальності, злободенності сьогодні, коли Росія затіяла гібридну війну проти України, коли на фронтах Вітчизняної війни 2014 року вмирають українці та росіяни.

О, як глянула на Путіна пані канцлер ФРН Ангела Меркель! – Зовсім, як «Фіма-напівжид» з кінофільму «Ліквідація», коли говорив: «Давид Гоцман! Ідіть, кидайтеся головою в гній! Я Вас не знаю!» Правду кажучи, путінські «тари-бари» – анекдот, зовсім не «сексуальна стурбованість», як переконував нас нещодавно радник МВС, шановний Антон Геращенко. Це політичний виклик, провокація, прихована форма загрози, агресії, презирство до Європейського Союзу – геополітичного конкурента Росії.

Але ми ж, друзі, не страждаємо недоумкуватістю! Мрії Путіна – це не повстання овочів Джанні Родарі. Таємниці путінської підсвідомості очевидні. Тому що результат «першої шлюбної ночі» може бути різним, гетерогенним, а не «одним і тим же», як вважає підполковник Путін. Моя знайома розповіла, що після першої шлюбної ночі вона втекла від нареченого і потім згадувала «медову ніч» зі страхом. Що там, у ліжку, витворяв цей мерзотник?! До речі, вродлива жінка, і в свої 33 роки досі незаміжня. «Травма медової ночі», – кажуть сексопатологи.

Та й взагалі, критика переконань і цінностей Путіна може бути з найнесподіванішого боку. Наприклад, загальновідомо, що святість Діви Марії визначається непорочністю. Діва Марія, як сказано в Біблії, «не знала мужа свого». Тобто в неї не було контакту з «ерегованим небожителем», який у ранньому християнстві був (сьогодні дивно це читати) утіленням зла. А в результаті все одно народився Син Божий. А Путін – так вульгарно, непристойно про велику таємницю буття. Одне слово, жлоб, нечема, солдафон.

Путінська казармова простота, як «чорний квадрат» Малевича. Форма є, а зміст відсутній. Адже результатом першої шлюбної ночі є не лише позбавлення цноти або зачаття нової людини. Може бути й інший результат. Юна наречена несподівано дізнається, що її суджений – жорстокий політичний садист, який сидить у президентському кріслі.

Світ еротики – це неосяжна тема. Мільйони книг написано. Петрарка, Шекспір, Набоков чого варті! Правда, статева пристрасть у наш час так змінилася, що експерти вважають, що «секс став витонченіший», чуттєвіший. «Соціальне» затухає, тваринне, скотське розцвітає. А політика так збідніла, що для ухвалення рішень, від яких залежить доля мільйонів, такі, як Путін, запозичують правила з підручника «Сексуальні збочення».

Один пропутінський філософ нещодавно повідомив, що «Росія увійшла до зони нового «антропологічного експерименту». А російсько-українська війна, конфлікт із Заходом, «піднесення патріотизму» призведуть, нарешті, до виникнення так званої «національної держави» сучасного типу. І Росія, тим самим, ніби завершить пострадянський транзит».

Прочитавши, пригадав, що на початку 60-х минулого століття лідер комуністичного Китаю Мао Цзедун пропонував СРСР почати ядерну війну. Переконував Хрущова, що ті, хто залишаться, вже точно будуватимуть і житимуть при комунізмі. А Пол Пот обіцяв камбоджійцям дві солодкі страви видавати щодня, казав: «Імпортувати будемо болти, гайки і складнішу техніку».

Путін знахабнів, або, як полюбляв говорити Леонід Кучма, «оборзєл». За спиною його нахабства стоїть не лише ядерне озброєння. Страшнішою за погрози «гарантованого знищення» України і Європи є давня російська пандемія – ідеологія мілітаризму. Співець війни письменник Олександр Проханов так і написав: «Місія російського народу – безперервно битися». Коли сексом займатися? А п'ятирічний хлопчик у Львові на моє запитання, ким він буде, коли виросте, відповів: «Я захищатиму Україну від росіян».

P.S. *Щоб не так сумно, на закінчення – єврейська притча.*

«Живе щаслива іудейська сім'я. Йому 70, їй 18. Все в них є, і всім вони задоволені. Ось тільки проблема: під час «того» юна дружина ніяк не може «побачити зорі». Як правовірні євреї вони пішли до рабина, який сказав: «А ви найміть молодика, нехай він махає рушником, коли ви займаєтеся сексом. У жінки виникнуть фантазії, і вона «побачить зорі». Все зробили, але знов нічого не вийшло. Знову пішли до рабина. «Так», – сказав рабин, – а ви поміняйтеся місцями. Ви, – звертаючись до старого чоловіка, – махайте рушником, а молодик нехай...» І ось через три хвилини дружина солодко застогнала..., а старий чоловік, поплескавши молодого по плечу, сказав: «Ну що, дурнику, ти зрозумів, як треба махати рушником?»

Володимире Володимировичу! Ви впевнені, що у вас в руках не рушничок, а меч? Мало того, придивіться – це український рушник.

Віктор ТИМОШЕНКО,
Укрінформ



НЕЗАБУТНІ

«ЛИШ ВОЛЯ Й ПРОСТІР – ТІЛЬКИ МЕНІ Й ВЛАДИ...»

Ольга ДМИТРЕНКО

Нещодавно у Києві, по вулиці Ризькій, на будинку 18, встановлено Меморіальну дошку Володимиру Затуливітру, талановитому українському поетові, письменнику, видавцю та перекладачеві, 70-ліття якого відзначаємо впродовж усього 2014 року.



Низка культурно-мистецьких подій – у столиці, на Сумщині – батьківщині поета, в Бучаку на Канівщині, де він похований, – спонукають до того, аби 2014-й вважати роком Затуливітра. І хоча офіційно таким статусом цей рік не означено, насправді він таким, затуливітрівським, став завдяки друзям і колегам ювіляра по літературній і видавничій роботі, його землякам і шанувальникам, а вирішальним чином – завдяки одержимій праці громадської діячки та друга поета Любові Снісар, голові благодійного Фонду його імені. Її цілеспрямована та послідовна праця над творчою спадщиною Затуливітра, яка увінчалася виданням таких його неповторних поетичних книг як «Четвертий із триптиха» та «Чаша жертовна», вражає самопосвятою. А залучення педагогів і школярів, широких кіл громадськості багатьох областей України, зокрема, Сумщини і Черкащини, до мозаїки різноманітних заходів, як-от щорічні затуливітрівські читання в Бучаку, літературні вечори, виставки у музеях тощо забезпечило велику популярність творчості поета в Україні. Зрозуміло, що й Меморіальна дошка на будинку, в якому мешкав письменник, освячена подвижництвом Любові Снісар. Її виготовлено в Коростишівській майстерні Анатолія Стеценка, художник – Григорій Симон.

На відкриття Пам'ятної дошки прийшли відомі люди, які добре знали поета, а також – щиро закохані у його творчість кияни. Осінні квіти, кетяги калини і – велике соковите яблуко, як символ рідного села Затуливітра Яблучного. Постійний ведучий Петро Засенко одного по одному запрошував до слова учасників урочистостей. Промовляли – цікаво, мудро, емоційно – директори видавництв, де працював пан Володимир, – «Молоді» Володимир Прокопенко та «Дніпра» Володимир Біленко, в.о. голови НСПУ Олександр Божко, доктор філології, професор Юрій Ковалів, поети Василь Соловей та Раїса Харитонова, яка прочитала свій вірш, присвячений Затуливітру, а також його поезії. Проникливо і глибинно аналізувала те, що зроблено, говорила про плани на майбутнє наша неповторна Любов Снісар. Біля будинку, стіни якого ще зберігають відлуння поетової ходи, її слова звучали як пам'ять серця.

– Саме у своїй затишній квартирі Володимир Іванович „осінніми незрячими ночами" після напруженого робочого дня творив свої унікальні ліричні поезії, бо долі його ще замолоду „...перестрілось непевне й причинне таємничої іскри нічне ремесло" (вірш „Таємниці вогню" з посвятою Ігорю Муратову), – говорить Любов Снісар. – Київський період Володимира Івановича був перенасичений відповідальною роботою. У видавництві „Молодь" він обіймав посаду заступника головного редактора, відповідав за відділ художньої літератури, видав немало знакових для української культури книжок, здійснив проект „Перша книжка поета". Самовіддана праця видавця і редактора Володимира Затуливітра красномовно свідчить і про його високий смак, і про його громадянську мужність, бо тоді потрібно було ще й захищати книжки у Головліті (цензурний комітет). Про це сьогодні згадував тодішній директор видавництва Володимир Прокопенко. Це саме він добився для Поета однокімнатної квартири в цьому будинку. У видавництві „Дніпро" Володимир Іванович завідував редакцією літератури народів СРСР, уклав журнал „Сузір'я", інтенсивно займався перекладацькою роботою, виконував обов'язки відповідального секретаря у Комітеті премії Максима Рильського.

Винятково плідним, наголошує пані Снісар, був цей час і у художній творчості Володимира Затуливітра. До двох книжок поезії, виданих у 70-х роках, додається іще п'ять. Особливо слід відмітити книжку „Початкова школа" (1988). У своєму відгуку про неї Тарас Салига підкреслив уміння поета „на повну силу виявити інтелектуальні спроможності вірша". У ній Затуливітер наголошував на потребі морального самоочищення й повернення до витоків. 1991 року поет підготував книжку „Четвертий із триптиха" (2004; 2009). Та вона не знайшла свого видавця за кризових часів. Він навіть робить спробу заснувати власне видавництво „Бучак-Ирій" (1995), але не сталося.

За символічну платню працюючи в журналі «Сучасність», Затуливітер стає одним з активних творців Асоціації українських письменників. Володимир Іванович, активно працюючи, інтенсивно спілкуючись із побратимами по перу, завжди мріяв про життя, де весь час був би присвячений лише творчості. Але мусів заробляти на каву й цигарки, тому пішовши із журналу 2000 р., до останнього дня працював надомним редактором у видавництві „Основи" Соломії Павличко, – розповідає пані Снісар. – Ця відносна воля, коли не потрібно щодня йти на роботу, дала йому можливість здійснити свою давню мрію. Поет оселився в Канівських горах на березі Дніпра у лісовому хуторі біля відселеного села Бучак. Усамітнення додало його творчості глибини й витонченості психологічної й художньої. Нести духовну повноту в самоті, сумлінно напружено творити під силу лише потужній особистості, яким і був козак Володимир Затуливітер: „Лиш воля й простір – тільки мені й влади..." Про це свідчать поетичні й прозові твори того періоду. Любов Снісар розповідає про підготовку до друку літературної спадщини Затуливітра. Зараз, каже, на черзі книжка прози. Далі – поезія…

Ми йшли від Затуливітрівського дому, тепер уже увінчаного Пам'ятною дошкою, притихлі та опромінені – хто спогадом про Поета, хто враженнями від сили його невмирущого таланту, який спромігся навіть смерть здолати, бо ж ті його поетичні книги, які одну за одною видає невтомна Любов Снісар, не що інше, як послання в безсмертя, що мандрують по траєкторіях Всесвіту. Тепер до будинку по вулиці Ризькій, 18 приходитимуть люди, найперше – сусіди, які так довго і гадки не мали, що жили поруч з велетом Духа. А тисячі інших нині прямуватимуть не просто – на Сирець, а до дому Володимира Затуливітра.

Володимир ЗАТУЛИВІТЕР

ШЕВЧЕНКІВ КРАЙ

Білена снігами Україна,
на яку Шевченко нам спромігсь,
стомлена, заплакана, негнівна,
хусткою перев'язавши сміх –
наче гріх, щокатий, повнозубий, –
Боже, як же ти мені стоїш! –
хутором покинутим, безклубним,
звісившися на тини свої.
Добре, що з автобуса я вийшов.
Добре, що потрушує сніжок.
Добре, що спинилась крайня вишня
ледве повернув я за ріжок
вулички левадної лозою
обгородженої. Добре є,
що припав до неї й на розмову
з нею крові й духу не стає.
Дарма, із якого заповіту
сухо шепочу між комиші:
Україно, ти – на таємницю світу
сокровенна відповідь душі.



Голова благодійного фонду Володимира Затуливітра Любов Снісар



Доктор наук Юрій КОВАЛІВ; три працівники бібліотек; за ними Марія БАЗЕЛЮК, гол. ред. газети „Нація і держава"; в. о. НСПУ Олександр БОЖКО; директор в-ва „Молодь" Володимир ПРОКОПЕНКО; директор в-ва „Дніпро" Володимир БІЛЕНКО



ІДЕЯ ТА ЧИН

«БІБЛІОТЕКА СПРОТИВУ, БІБЛІОТЕКА НАДІЇ»

Леонід ФІНБЕРГ,
директор Центру досліджень історії та культури східноєвропейського еврейства,
головний редактор видавництва
"Дух і Літера" НаУКМА

Ідея видавничого проекту (підготовка та друк серії книг) «Бібліотека Спротиву, Бібліотека Надії» виникла як спроба допомогти сучасникам у розумінні історії та сьогодення.

У суспільстві все ще домінують радянські версії, де більшовицький переворот називається Великою жовтневою соціалістичною революцією, московська окупація України – громадянською війною, а Друга світова війна – Великою Вітчизняною тощо.

До цієї відпрацьованої десятиліттями брехні додається новітня концепція «русского мира» – агресивна ідеологія сучасного російського шовінізму. Альтернативою цьому є світова історична думка – тексти провідних науковців, для яких правда та історичне знання на рівні методологій часу є абсолютними цінностями.

Книги, які відповідають цим критеріям, складуть основу Бібліотеки.

Окрім того, до неї увійдуть мемуарні тексти, які стали знаковими для відображення подій минулого століття. По можливості ми хочемо охопити ХХ ст., хоча у деяких випадках історичні рамки Бібліотеки будуть розширені.

Проект здійснюватиметься разом з колегами, які розділяють цю концепцію.

Домінанти Бібліотеки – це сторінки історії Східної Європи, українська історія та взаємини з Росією.

Бібліотека включатиме переклади книг науковців Європи та Америки, книги українських та російських істориків, письменників і дисидентів.

Перше видання Бібліотеки україномовне, хоча у деяких випадках передбачаємо друк російськомовних книг. Сподіваємося, що буде можливість видати Бібліотеку й російською, збільшивши цим коло її читачів. Плануємо також видання книг в електронному вигляді.

Тімоті Снайдер. Перетворення націй

У своїй книзі відомий американський історик, професор Єльського університету досліджує феномен народження модерних націй. Книга починається з розгляду створення в XVI ст. Речі Посполитої – найбільшої держави ранньомодерної Європи. Наприкінці ж ХХ ст., яким і закінчується дане дослідження, землі колишньої Речі Посполитої поділили між собою держави, названі за націями: Польща, Україна, Литва та Білорусь. Відповідно до найпоширенішого на цей час уявлення про національність, державні кордони мали охоплювати мовні спільноти. Яким чином з однієї ранньомодерної національної ідеї постали чотири модерні? Відповідь автора покликана привернути увагу як фахових істориків, так і людей, яким небайдужі питання власної ідентичності.

Сергій Єфремов. Публіцистика революційної доби (1917–1920 рр.), в 2-х тт.

У виданні представлено понад 800 публікацій, написаних з березня 1917 по червень 1920 рр., в яких розкривається загальна авторська візія розвитку Української революції 1917–1921 рр. Предметами публіцистичних спостережень та рефлексій є насамперед український національний рух, політична позиція Центральної Ради та Тимчасового уряду, політика урядів УНР та Української Держави, більшовицького та білого режимів, суспільно-політична криза, яка зростає на очах.

Редакційна колегія Бібліотеки: Оля Гнатюк, Іван Дзюба, Євген Захаров, Олександр Савчук, Костянтин Сігов, Леонід Фінберг (голова), Катерина Новікова (вчений секретар).

Продовження буде

 ДО ДЖЕРЕЛ

ПРО АВТОРА ПІСНІ «ПЛИВЕ КАЧА ПО ТИСИНІ»


Василь ГРЕНДЖА-ДОНСЬКИЙ

Сьогодні кожен українець знає пісню «Пливе кача по тисині», оскільки вона стала широко відомою в Україні 2014 року під час подій Революції Гідності, що відбувалися в Києві. Її вважають неофіційним гімном-реквієм за невинно убієнними активістами Євромайдану, які увійшли в історію під назвою «Небесна сотня».

Якщо додати, що пісня звучала у блискучому виконанні «Піккардійської терції», вражаючи слухачів сильним смисловим та емоційним навантаженням, вона не залишила байдужим жодного українця. Її виконували також інші гурти та хорові колективи, скажімо, «Плач Єремії», капела імені Д.Ревуцького, хор Київської Православної академії, семінаристи якої були безпосередніми учасниками подій у Києві. Пісня була і на міжнародному фестивалі «Virgo Lauretana» в Італії. Звичайно, це ще далеко не повний список виконавців. Хочу звернути увагу, що цю пісню вважають «українською лемківською», за іншими даними – «закарпатською тужливою народною піснею» (Вікіпедія). Спробую подати свій погляд на цю проблему.

На моє переконання, досліджувана пісня має літературне походження. Автором поетичного твору є письменник і перекладач Василь Гренджа-Донський. Оскільки він маловідомий широкому загалу, наведу коротку довідку про нього.

В.Гренджа-Донський народився 23 квітня 1897 року у с. Волове, нині смт Міжгір'я Закарпатської області, а помер 25 листопада 1974 року в Братиславі. 1915 року його мобілізували до армії, невдовзі був поранений і відправлений до Будапешта, де закінчив торгову школу. В 1921 році він повернувся на Закарпаття та працював в Ужгородському банку. З того часу розпочав літературну діяльність. З ім'ям В.Ґренджі-Донського тісно пов'язані розвиток і становлення нової української літератури та національного відродження на Закарпатті.

Його збірка поезій «Квіти з тереном», що вийшла друком у 1923 році, була першою в краї книгою світського автора, написаною українською літературною мовою, а інша – «Шляхом терновим», 1924 року видання, – першою книгою, опублікованою українським фонетичним правописом.

Відтак з'являлися книжка за книжкою В.Ґренджі-Донського: збірка поезій «Золоті ключі» (1923), «Тернові квіти полонин» (1928), «Тобі, рідний краю» (1936), «Збірка оповідань з карпатських полонин» (1926), «Покрив туманом співучі ріки…» (1928), історична поема «Червона скала» (1930), історична повість «Ілько Липей – карпатський розбійник» та ін.

В. Ґренджа-Донський з утворенням автономної Підкарпатської Русі редагував «Урядовий вісник» (1938–1939), а з проголошенням Карпатської України – щоденну газету «Нова свобода» (1939). У часи окупації Карпатської України Угорщиною його було ув'язнено в концтаборі. Після звільнення 7 серпня 1939 року він утік до Словаччини (Братислава). Дух Карпатської України витав у ньому до кінця життя, адже революціонер був активним її учасником [4, с. 84—85]. До слова, дочка Аліса Гренджа-Донська в часи боротьби за цю державу (1938—1939) була медсестрою, доглядала за пораненими [1, с. 84]. Про ту неординарну сторінку в нашій історії В.Гренджа-Донський залишив цінні матеріали, з якими може познайомитися сучасний читач – «Щастя і горе Карпатської України. Щоденник. Спогади» (2002). Ним керували патріотичні почуття і в зовсім молодому віці.

Вони простежуються з першої його поетичної збірки, що вийшла на початку 1923 року в Ужгороді – «Квіти з терням». Вступне слово до неї написав відомий галицький поет Василь Пачовський, який перебував у той час на Закарпатті. Любов до рідної землі, тривога через її окупацію іноземцями, туга матерів за синами, які кладуть голови на чужині, – такими мотивами пройнятий вірш «Плавле кача по тисині», який подаю за сучасною збіркою його творів, оскільки першодруку у львівських бібліотеках не виявив:

Плавле кача по тисині;
«Мамко моя, не лай нині,
Залаєш ми в злу годину,
Сам не знаю, де погину».
Залає мати сина, лає,
Син додому не вертає…
Серед поля, на долині
лягло серце у тернині!

За сюжетним малюнком, стилістикою вірш близький до народного твору, адже йдеться про прощання рекрута з матір'ю, віру в силу материнського прокляття, як наслідок – загибель на чужині («лягло серце у тернині»). Цей останній метафоричний образ, пов'язаний з терниною, присутній і в інших його поетичних творах, але дуже мало характерний для фольклорної традиції. Щодо качати, що плаває «по тисині». Низка інтерпретаторів пов'язують його з конкретною річкою Тисою. Звичайно, це найбільша річка на Закарпатті, і вона могла б вплинути на формування образу, однак у тому є сумнів. Я більше схильний вважати, що тут маємо образ-узагальнення води, як, скажімо, широко відомий Дунай. Згідно з народною культурою, «Дунай» – розлив води, взагалі велике її згромадження [6, с.206]. В українському лексиконі є чимало похідних слів – «Тисмениця», «Тисмечани» та ін.

Існує думка деяких лінгвістів, що ці лексеми мають спільний індоєвропейський корінь «teus-» – «тихий» [5, с. 158]. Однак є й дещо відмінна версія сучасного дослідника В. Шульгача, який мотивує первісну семантику компонента Tis/Tesy зв'язку з těsnъ «тісний», těsnina > укр. «тіснина». У такому разі, вважає він, що назва могла означати «вузьке тісне озеро» [10, с. 294].

Очевидно, «тисина» і є тією «тихою» водою, «тісним» озерцем, де зображено водоплавного птаха.

Згідно з українською традицією, качка символізує «несилу» [6, с. 277], тому в другій строфі поезії В. Ґренджі-Донського бачимо фатальний наслідок – смерть сина.

Є підстави вважати, що ця поезія актуалізувалася в часи Карпатської України, до того ж, почала значною мірою фольклоризуватися. Наведу кілька виявлених народнопоетичних варіантів у хронологічному зростанні.

Якщо порівняти літературний твір і народні варіанти, то перший за кількістю рядків дорівнює запису Д. Задора. Це можна пояснити тим, що між ними ще не було великої часової дистанції. З фольклорних найповніший текст у запису В.Гошовського, інші дещо стягнуті. Уважний аналіз писемного і усних зразків свідчить, що у більшості ідентичні перші чотири рядки, за винятком мого запису, де немає образу «тисини» і плаваючої «качки», зате є трансформація – «тиха вода по піщині».

У народних варіантах присутній образ ями (його немає в літературному) – місця поховання загиблого – та «чужих людей», що будуть її копати. Спільним є і мотив звернення сина до матері з приводу висловлення жалю за ним. У тексті В.Гошовського з'являється зловіщий образ ворона як символа смерті. Він кряче у Хусті, що дає підстави говорити про вкраплення мотиву відгомону трагічних подій, пов'язаних з Карпатською Україною. Крім того, тут контаміновано фінальну частину, характерну для багатьох давніх карпатських балад, наприклад:

– Не плач, мати, та й не тужи,
Сам ранений, та й не дуже.
Головонька – начетверо,
а серденько – на шестеро.
Шукай, мати, дохторика,
Молодого столярчика.


Василь ГРЕНДЖА-ДОНСЬКИЙ з дочкою

З викладеного можна зробити висновки:

1) Незаперечний факт, що автором вірша «Пливе кача по тисині» був В.Гренджа-Донський;
2) Літературний твір фольклоризувався у різних варіантах;
3) Прив'язка до конкретної назви річки Тиси чисто умовна, адже скоріше йдеться про тиху, заплавну воду (озерце);
4) Мотив загибелі сина актуалізувався у часи Карпатської України, тому виявлені народні варіанти розповсюдилися за принципом концентричного кола (Хустщина, Воловеччина, Сколівщина); звичайно, хвилі можуть заходити і далі;
5) Тема загибелі захисників Вітчизни стала на часі і сьогодні, надто ж у момент поховання «Небесної сотні».

Василь СОКІЛ

 НАША МОВА КАЛИНОВА…

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

Неправильно	Правильно
Звільнилася вакансія…	Звільнилося місце…
З видом знавця…	З виглядом знавця…
Старий виключатель…	Старий вимикач…
Глиба…	Брила…
Купила гов'ядину…	Купила яловичину…
Безграничний…	Безмежний…
Гола правда…	Щира (чиста, сама) правда…
Дальнійше формування…	Дальше формування…
Був достойним учнем Франка…	Був гідним учнем Франка…
Закадичний друг…	Нерозлучний (найщиріший) друг…
Гострота проблеми добре знайома вченим…	Гострота проблеми добре знана вченим…
Коврові доріжки…	Килимові доріжки…
Сердечники…	Хворі на серце…
По нинішній день…	Донині…
Дивлячись по сторонах…	Дивлячись на всі боки…
Пригріти змію на грудях…	Вигріти гадюку в пазусі (за пазухою)…
Рідко трапляються…	Зрідка трапляються…
Скоріше всього…	Найімовірніше (мабуть)…
Строго-настрого…	Суворо-присуворо (дуже суворо)…

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна